

**Носієм суверенітету і єдиним джерелом
влади в Україні є народ**

Стаття 5 Конституції України

4 (169)

Наша ГРОМАДА

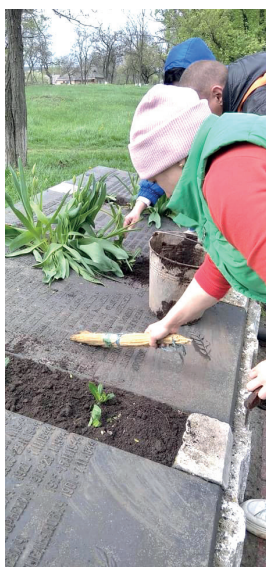
ЧЕТВЕР,
27 КВІТНЯ
2023

**З вірою в Перемогу України,
у квітуче і щасливе майбутнє**

"Квіти саджай – Перемогу наближай!" – написав на своїй сторінці у фейсбук Грузьківський сільський староста Олександр Третяк. Днями в старостинському окрузі прибирали, саджали квіти. Також Олександр Третяк подякував Товариству "Саторі-С" за ініціативу, наданий посадковий матеріал та до-

помогу в благоустрої Алеї Слави". Слова подяки за гарну роботу були адресовані й робітникам комунального підприємства "Обрій", працівникам культури та старостату.

Віктор Яцканич: З ПЕРШИХ ДНІВ ДОПОМАГАЛИ БОРОНИТИ УКРАЇНУ

У керівника сільгосп підприємства "Олексіївське" Віктора Яцканича я брав інтерв'ю за кілька днів до повномасштабного нападу росіян на нашу країну. Тоді мене цікавили його думки щодо розвитку об'єднаної громади, сплати податків сільгоспвиробниками, ремонту доріг тощо. Війна зруйнувала мирні плани українців. Треба було зупинити ворога.

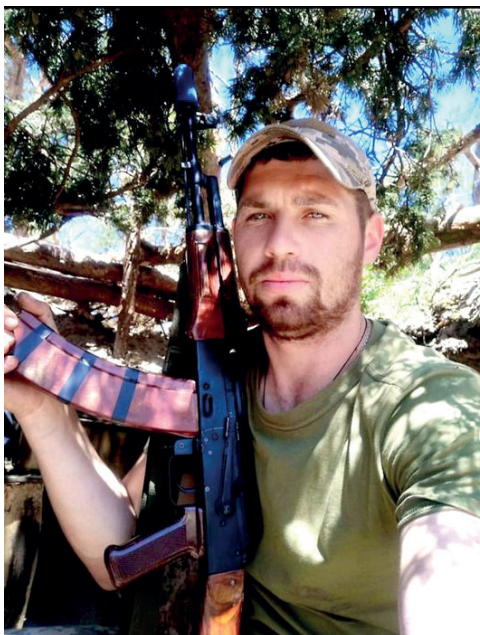
Жителі Олексіївки теж включилися у цю роботу. Багато чоловіків пішли на фронт, а хто залишився, брав участь в місцевій територіальній обороні. Основний тягар організації й фінансової підтримки в селі взяло на себе згадане підприємство.

– Звістка про початок війни всіх шокувала, – розповів Віктор Михайлович, коли ми нещодавно знову зустрілися. – Не знали, що треба робити, як діяти. Зателефонували в райдержадміністрацію, районний військкомат, але й там поки що нічим нам не могли допомогти. Порадившись, вирішили не чекати вказівок, а одразу готуватися боронити свою землю. Почали з облаштування блок-посту на в'їзді в село. Охочих брати участь виявилось чимало. Вже на третій день в нашій місцевій територіальній обороні нараховувалося шістдесят сім чоловік. Патрулювали Олексіївку, Осикувате, Лісне. Транспорт, бензин, ліхтарики і рації їм надало наше господарство. Потім попросили в теробороні району людей зі зброєю, і їх теж забезпечили усім необхідним, аж до дощовиків.

Коли в районній лікарні для розміщення районної тероборони виділили приміщення, в якому не було нічого, тільки голі стіни – ні світла, ні води, ні меблів, ми долучилися до створення там належних умов. Із колегами-фермерами за півтори години зібрали півтора мільйона гривень на ремонт. Допомогали пальним, давали автобус для відправки призованих на фронт. Передали ЗСУ автомобіль КамАЗ, цистерну.

Крім того, за власні кошти мною було придбано шість автомобілів для військових, відремонтовано більше десяти одиниць автотранспорту. Частково ремонтували й у господарстві, на фронт відправляли запчастини. Бувало дзвонять: передану вами машину розстріляли. Ну що ж, треба знову купувати. Передавали на фронт також рації, калібрні приціли, спальні мішки, продукти харчування, зокрема тонни круп, макаронів.

Багато наших односельчан були призвані в Збройні Сили, зокрема і працівники нашого під-

приємства. Один з них – Боцорога Олександр – на жаль, загинув в Луганській області. До війни працював трактористом, добре знався на техніці, був, як мовиться, майстром на всі руки. В нього залишилися дружина й донька-школярка.

На моє запитання, як позначилася війна на діяльності сільгосп підприємства, Віктор Михайлович відповів так:

– Звісно, нам не стало краще працювати. Не можна було продати збіжжя, тож виживали завдяки кредитам, про які подбала для сільгоспвиробників держава. Під кінець року ситуація трохи поліпшилася, ми змогли повернути кредити, але про прибутки не йшлося. Розраховувати на них і в нинішньому році теж нереально. Для нас, як і для всієї України, головне нині – здобути перемогу над ворогом.

Віктор Михайлович зазначив також, що весняно-польові роботи в господарстві тривають. Залишилося посіяти пізні культури, але для цього треба дочекатися сприятливих погодних умов.

Валерій М'ЯТОВИЧ,
с. Олексіївка

На знімках: Віктор Яцканич; Олександр Боцорога.

Валерій Чернявський: НАЙТЯЖЧЕ БУЛО СКАЗАТИ ЖІНЦІ ПРО ЗАГИБЕЛЬ ЇЇ ЧОЛОВІКА

Він пройшов пекло перших днів повномасштабного вторгнення російських військ в Україну, а перше квітня вважає своїм другим днем народження. Та про все по черзі.

Корінний грузин Валерій Семенович Чернявський з 1983 року працює в Грузьківській гімназії (до вересня минулого року – середня школа) вчителем математики та інформатики. Інформатика додалася пізніше, бо коли навчався в педінституті про існування комп'ютерів навіть не згадувалося. До речі, той же інститут закінчили його сестра Наталія і дочка Діана. Я запитав, чи не були батьки педагогами, Валерій Семенович відповів, що не були, вибір робили самостійно.

В армії він не служив. За його словами, вчителів-чоловіків, якщо їх направляли на роботу в сільську школу, на службу не брали. Таким чином намагалися зберегти певний баланс. На жаль, чоловіків і сьогодні трудиться в сільських навчальних закладах недостатньо, наприклад, в їхній гімназії – всього три.

Про справжню військову підготовку теж не йдеться. Каже, ще школярем був місяць у військово-патріотичному таборі і тоді дозволили зробити три постріли з автомата. Ото й усе. Брак підготовки дасться взнаки, коли опиняться на фронті, але там швидко навчаються, навчився й він.

Я дочекався, поки закінчиться урок і зможу поговорити з Валерієм Семеновичем про його фронтове минуле. Наприкінці минулого року, коли виповнилося шістдесят, його демобілізували.

Він запрошує мене до тимчасово вільного класу інформатики, там і розмовляємо.

– У день, коли все почалося, ми прийшли на роботу, – розповідає Валерій Семенович. – Не вірилося, що Росія нападе, але це сталося. Ділилися думками. Через три дні, це була неділя, 27 лютого, мені зателефонував сільський староста й сказав, що я маю

отримати повістку. Я запитав, чи неможна буде зробити це завтра, в понеділок, він: ні, треба зараз. Пішов, отримав повістку, в якій зазначалося, що протягом трьох годин маю з'явитися у

військкоматі. Подзвонив товаришу, щоб допоміг дров нарубати, бо вдома залишалися дружина й дочка з двома дітьми – вони

переїхали до нас із селища Нового. Потім інший товариш відвіз мене у військкомат, де вже було чимало таких же призваних, як і я, зокрема, п'ять грузинів. Працівники військкомату, яким віддав повістку, запитали, як почуваюся. Відповів: нормально. Сказали чекати. Чекати довелося до дев'ятої години вечора... До місця призначення нас везли тринадцять годин. В Селідовому (Донецька область) переодягнули, видали кожному по бронезилету, спальнику, каремату, зі зброї – автомат, два магазини та патрони, на відділення – кулемет і прилад нічного бачення. Вночі вивезли на позицію. Їхали з вимкненими фарами, щоб ворог не засік і не обстріляв. Висадили. Темно, де наші, де ворог – нічого не видно. Єдиний на всіх бліндаж виявився переповненим, то довелося поселитися між ним і кухнею. Коли наказали заряджати магазини, я не знав, як це робити, навчили хлопці, які раніше служили в армії.

Закінчення на стор. 2

На знімках: з фронту Валерій Чернявський повернувся з прапором, на якому розписалися його військові побратими; Іван Орявський, який загинув на очах у Валерія Чернявського.

Наша газета розповідала, скільки було зроблено громадою для поліпшення умов навчання в Олексіївській філії ліцею "Нова школа" Катеринівської сільської ради. Чого тільки вартий ремонт системи опалення із заміною котлів. Якби ж не розпочата Росією в лютому минулого року війна проти нашої країни. Через загрозу ракетних обстрілів уроки у філії проводилися переважно дистанційно, але навчальний заклад продовжував працювати.

З розмови з керівником філії Світлою Михайлівною Іщенко та заступником директора ліцею "Нова школа", вчителькою початкових класів Людмилою Геннадіївною Куйдою дізнаюся, що з перших днів війни філія стала волонтерським центром, на її рахунок чимало потрібних для захисників справ.

— Ми робили все, що було треба: плели маскувальні сітки, готували харчі, відправляли посилки бійцям на передову, виготовляли окопні свічки з воску, що його передавали нам місцева церква й бджолярі, тощо, — сказала Світлана Михайлівна.

Людмила Геннадіївна доповнила: — У перші дні нам замовили сітки, але — де їх взяти? Я зателефувала орендарю ставків, який виїхав за кордон, пожартувала: знаємо, мовляв, де його сітки зберігаються й заберемо, якщо сам не віддасть. За пів години ми вже мали дві тридцятиметрові сітки. Вони були вузькі, то довелося зшивати їх. Всього передали для потреб тероборони й ЗСУ десятки маскувальних сіток. Оскільки не було й матеріалу, жінки на ганчірки пустили все, без чого можна поки що обійтись. Доходило до анекдотів. Чоловік запитує жінку, де його спортивні штани, бо знайти не може, а вона йому: "Деся є, треба шукати". Не каже, що ті спортивні штани

Світлана Іщенко: Ми робили все, що було треба захисникам

вже допомагають маскувати позиції наших бійців.

Звісно, всього, що було вже зроблено для потреб ЗСУ, не перелічити, та й потреби в тому немає. Однак тут варто згадати про ярмарки, в яких беруть участь не тільки учні і вчителі, а й інші жителі села. Нинішнього року їх відбулося вже два, загальна виручка становила близько двадцяти шести тисяч гривень.

Світлана Михайлівна зазначила, що для учнів і працівників філії тема війни не сходить з порядку денного. Українську землю зі зброєю в руках захищають чийсь батьки, сини, брати. Наприклад, у кухарки Тетяни Василівни Безверхньої два сини служать у Збройних силах. Є й втрати. На фронті загинув їхній випускник Владислав Олегович Іщенко. Ще один учитель — Павло Михайлович Корнєєв — пропав безвісти.

— З ініціативи учнівського самоврядування розпочато збір відомостей і спогадів про загиблих, — розповіла Людмила Геннадіївна. — На сьогодні їх уже шість, чотирьох вважають пропалими безвісти. Зібрані матеріали знадобляться для вшанування пам'яті героїв, створення присвяченого їм музею по закінченні війни.

— З нашим навчальним закладом підтри-

мують зв'язки колишні учні, які нині перебувають у лавах ЗСУ, — продовжила Світлана Михайлівна. — Коли приїздять додому, неодмінно навідується до нас. Дякують нам за допомогу, передають прапори з автографами своїх побратимів, під час зустрічей з учнями розповідають, як це важливо бути патріотом своєї землі, захищати її від ворогів.

Олексіївська філія не знизилася якості навчання, свідчення чому — кількість призових місць, здобутих в нинішньому навчальному році її вихованцями на обласних і всеукраїнських олімпіадах. Але про це розповімо в наступних випусках газети.

Валерій М'ЯТОВИЧ, с. Олексіївка

Валерій Чернявський: Найтяжче було сказати жінці про загибель її чоловіка

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Цікавлюся, що відчував тоді вчорашній учитель, про що думалося.

— Моє життя змінилось так швидко, що я не одразу й усвідомив своє нове призначення, — каже Валерій Семенович. — Станеться це за кілька днів, коли наш взвод перекинуть на позицію між Новосілками і Золотою Нивою, і нас почне обстрілювати ворожа артилерія і танки, а на додачу ще й штурмовики пускатимуть ракети.

Свою нову позицію вони називали "Кропива", позаяк більшість бійців були з Кропивницького.

— Нас привези майже на голе місце: виритий по коліна в часи АТО окоп, жодного бліндажа, — продовжує Валерій Семенович. — Сказали: це ще не найгірші умови. А я тільки по телевізору бачив, як бійці наші сплять під снігом, а тут сам опинився в такій ситуації. Почали обживатися: вирили окоп у повний зріст, бо від цього значною мірою залежало життя, облаштували землянки на двох. Моїм сусідом по землянці був двадцятисемирічний Ваня Орявський. Хороша, надійна людина, патріот. Він знав, хто я і звідки, яка моя родина, я знав, що він з Аджамки, що там залишилися дружина й донька, яка ходить сьогодні в другий клас. Оскільки він не міг до них додзвонитися зі свого телефону, брав мій, на який пізніше й зателефонує його дружина, коли Ваня не вийде на зв'язок.

Перший бій для "Тіче" (вчитель) — такий був спочатку позивний у Валерія Семеновича, пізніше — "Семенович", — почався вранці тридцятого березня. Ось що

розповів про нього Валерій Семенович:

— Година о сьомій нас накрила ворожа артилерія, потім посунула колона бронетехніки — тринадцять одиниць. Перше враження: я присутній на зйомках фільму. Коли ж по нашій позиції вдарив танк (тоді поранило в плече командира відділення

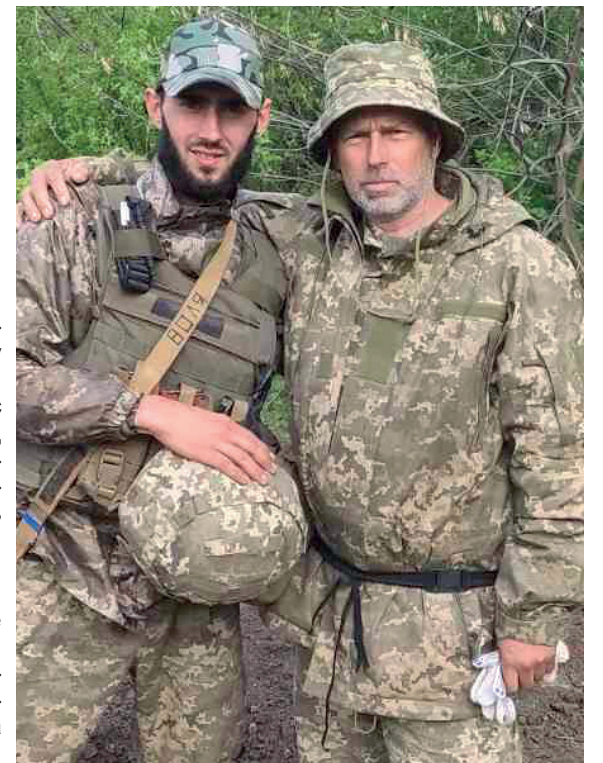
"Павловича"), все стало на свої місця: це — війна. Не знаю, чи втрималися б ми зі своїми автоматами, якби не підтримка артилерії. Вона вдарила по ворожій колоні, підбила дві БМП. Той бій тривав весь день.

Першого квітня розпочався вже бій, як

мовиться, не на життя, а на смерть. В наш тил прорвався танк Т-90 і бронетранспортер. Я був на правому фланзі й не помітив, як це сталося. Подумав: наші. А вони йдуть на нас і стріляють. Бачу, за кілька кроків від мене Ваня Орявський займає позицію зі своїм гранатометом. Не встигає навести — вибух. Мені ніби камінь у груди вдаряє. Опритомнію і бачу: Ваня лежить присипаний землею. Я: "Ваню! Ваню!" (вчитель замовкає, відвертається до вікна, бо не може втамувати сльози), а він — мертвий... Ворог не зупиняється, відстрілюватися немає чим, і нам наказують відступати. Пам'ятаю, бігли полем, на свист куль не зважали. Слава богу, нікого не заділо, тільки одному бійцю кулею каску збило, навіть не поранило. В безпечне місце нас евакуювали "мотолигою" — так називається спеціальний бронетранспортер. Коли ж опинилися в безпечному місці, зрозумів, що мій ангел-охоронець цього дня не дрімив, і я можу вважати перше квітня своїм другим днем народження.

Валерій Семенович зізнається: шок охоплював від усвідомлення, що вбиті побратими залишилися на полі бою й не знати було, коли їхні тіла звідти вивезуть. А ще важко було сказати дружині загиблого Івана Орявського правду.

— Увечері хтось телефонує мені, — розповідає, — дивлюсь: номер незнайомий. Запитую, хто телефонує. Мені відповідає жінка: "Я дружина Вані Орявського, де він? Він щодня телефонував, а сьогодні жодного разу". Спазм перехоплює мене горло, не можу слова вимовити. Нарешті

кажу: "Його вбили". Найтяжче було знайти слова, щоб її заспокоїти. Попрощалися, а через три дні вона знову телефонує: "Може Ваня живий, бо мені з військкомату не дзвонили?" Я так і заляк на місці... Його тіло вивезли тільки сьомого квітня, а поховали в Аджамці — тринадцятого.

Він не скаржиться на те, що його, "необстріляного", одразу було кинуте на передову, на прорахунки командирів. Він чесно виконував свій обов'язок перед Україною. Із сумом сприймає повідомлення про загибель побратимів, з якими стояв пліч-о-пліч проти ворога.

Федір ЛУГОВИЙ
с. Грузьке

На знімках: і кулемет "Максим", 1942 року випуску, сьогодні знадобився; Валерій Чернявський (на фото праворуч) і побратим з позивним "Чорний".